

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: vasárnap szerda és pénteken.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 12 fillér.

Tisztviselők.

Nagy szociális bajnak orvoslása nagy tény következett be. A jövő évi költségvetésbe az állam sok milliónyi új tételt vett be azon czélból, hogy abból a tisztviselők fizetését emelje. Általános, nagyméretű fizetésemletről van szó, mely sok panaszkodó száját fog elhallgattatni, sok keserűséget fog eloszlatni. Lukács László pénzügyminiszternek, a száraz számok száraz főmarsalljának hervadhatatlan érdeme, hogy megteremtette ezt a reformot, melyet évtizedek óta sürgettek nem csak a nyomott anyagi helyzetben sanyalódó állami hivatalnokok, hanem a humánus közvélemény is.

Mindazonáltal ne ragadtassuk el magunkat az elért eredmény által. Marad még nagyon sok tennivaló a fizetésemelés megtörténte után is az állami tisztviselők fizetésének rendezése terén. A reform bizony nem elégit ki minden érdeket. Így, hogy többet ne említsek a bírák fizetése még ezután is kvalifikációjukhoz, hivatásukhoz és társadalmi állásukhoz mérten még mindig felette alantas marad. A máskülönben

örvendetes tény, hogy a jövő évi költségvetésben egyedül az igazságügyi tározánál tudták a kiadások csökkentését elérni, annál nyomasztóbb konzekvenziával jár a bírói karra nézve, mert a redakció bizony az ő bőrükre ment. De nemcsak a magyar bírói kar van így, számos osztálya a diplomás államhivatalnokoknak sanyalódik hasonló helyzetben.

Ezért tenni kell még ezután is ezen a téren. Mert jól vegyék figyelembe az intéző körök, az eddigi rossz fizetések a kishivatalnokok óriási seregét már már a szociáldemokrácia karjaiba kergették s ezért szinte a magyar állam biztonsága érdekében történt most ez a fizetésjavítás.

Anyagi érdek szempontjából most élénken sajnálják a törvényhatósági és községi tisztviselők, hogy még nem következett be a közigazgatás állomásítása. Igaz, hogy sokhelyütt sok történt már a törvényhatósági és községi tisztviselők javadalmazásának kiegészítése érdekében, mégis a nagy többség még mindig a tíz husz év előtt megállapított nyomoruságos fizetésekkel teng. Ezek a tisztviselők

csak olyan nagy számmal s olyan fontos hatáskörrel bírnak, mint az államiak, ezeknek jólétéről gondoskodni tehát éppen olyan fontos kötelesség, mint aminő az államhivatalnokok javadalmazásának kiegészítése volt. Nem mondjuk, hogy a törvényhatóságokban és községben nincs meg ehhez a jóakarát, de hiányzik itt az egyöntetűség, az egyszerre való cselekvéshez szükséges rendezettség. Ezért helyesen tennék a községi és törvényhatósági tisztviselők, ha ebben az irányban szervezkednének s egyöntetűen megállapodnának, hogy a bizonyos munkakört betöltő törvényhatósági és községi tisztviselőket mindenütt az országban milyen fizetés illet. E tervezetet aztán nyujtsák be a törvényhatóságokhoz, melyek bizonyára megfogják találni a fizetés rendezés egyöntetűségének és egyformaságának módját.

És tökéletlen lenne közleményünk, ha e helyen meg nem emlékeznénk a magántisztviselőkről, akik nagy általánosságban jóval kisebb fizetésért kimerítőbb munkát végeznek, mint a köztisztviselők s emellett nyugdíjuk sincs.

TÁRCA.

Paraszt párba!

Irta: Kálnoki Domokos.

Az istennek legremekebbül megalkott természete, a nyílt csendes természete a szintér.

Idő, a beálló gyönyörű csillagos kék este, mikor az ember lelkét valami derült hangulat lepi el.

Diszletek; a fenyőfából szított pattogó pásztortűz, csobogó, kőről-kőre ugráló hegyi patag egyik felől, nád és tölgyfaleveles juhász kunyhó a másik oldalon. Az égen millió csillag közt ragyogó pompában megezüstözve a hold ballag láthatatlan lassúsággal; s világítja a jobbról égnek meredő mohos kősziklát, hogy a balról alacsony hegyen nőtt illatos zöld fenyő megláthassa örökké szemben levő szomszédját. A fenyő aljánál mintha megszólalni akarna az édes gyökerű páfrány, kidugta sok helyt sárga gyökerét, kínálgatva annak édességét. Az ágak közt pedig valaki tilinkózik gyönyörűen. Pedig hát az nem is valaki, hanem a — fenyőrigó általó dalt trilláz, a fiókáinak, kedves párjának.

Hanem hát személyek is vannak még, pedig a diszlethez méltó egyszerű ruházatban, helyzetben, mert Sándor egy nagy juh bőrbé huzódott belé, végig heverve a földön, kalapját ráakasztotta irgalmatlan nagy hosszú nyelvű juhászkampójára.

Jancsi pedig egy gubával van leterítve, melyről már lekiváncsoznak a pamutlalt kivart fenyőfadozók s az elszáradni látszó tulipánok. A guba fölül áfonya vesszővel van megkötve, a mit Jancsi épen most kötött meg, miután feje alatt megigazitotta a zöld mohából készült vánkost s letette kalapját, aczélkampóját.

Az első pillanatra az ellentét tűnik fel a két pásztortárs között, különösen a természetükre nézve; azonban, ha a szemökbe nézünk, kinézhetjük a jellem és akarat-erő ellentétét is.

Jancsi halovány arcza most tüze- sebb a rendesnél, némelykor úgy tetszik, meg-megszorongatja a kampólya rovátkos végét, mintha ezzel akarna izgalmas be szédének nagyobb nyomatókat adni.

Sándor erős féltestét s duzzadó élet-erős színű arcát kikerekítette a vén juh- borból s fog hegyről veti oda juh őrző pajtásának.

Bizony megfeszültségem, ha isten is úgy akarja hé!

Erre már Jancsi is elszakítja áfonya vessző kapesát a gubáján s mintha valami földhöz vágott gubacs volna úgy felugrott a lehevert füves ágyról, nekihevült arc- czal kérdi:

Aztán kit vész kied el, hé!

Bezzeg, még kérdöd is, hiszön tudod hé! — felelt nagy paraszti flegmával Sándor.

Tán — tán bizonyosan nem azt vő szöm el, a kit te hé! — ne rőszkess! Ha-

nem elvőszöm a gazdurunk lányát, a Katiczát, — aztan elmőgyök innét a hegy másik oldalára juhaimmal, egy nyáját még fölfogadok valamerről s aztan csak mög- lőszünk valahogy a mi fenyőleveles kunyhónkban mi is párosan.

Erre Jancsi valami olyas félét motyogott, hogy: — „Páratlanul lösz bizon kend ott hé, mert . . . de nem mondhatta tovább a mi mindent akart a társának, hanem elnémult, mint a fenyőrigó a fenyő zöld ágai között, mikor meglátta a tűz fényénél megjelent juhászgazda leányát, — Katiczát.

Szép, karcsutermetű, két ágra befont vastaghaju leány volt a Katicza. Kerek, piros, duzzadó arcának érdekes világítást adott, a pattogó tűz lobogó lángja. Fekete szemében valami tűz, a bátorság, a szabad természetben feildő élet tüze lobogott. Az egész lányt mintha a friss, hajnal szülte volna s a harmat fürőszította volna, zöld erdő nevelte volna.

Megjelenésével, mint valami varázsló erdei tündér két háborgó lélek hullámaít simítá el. Sándor elszégyelve sütötte le fejét, attól félve, hátha dicsekedését, melyet úgy gondolt előre tett, meghallotta Katicza. — Jancsi pedig épen azért vetette esdőleg szemét reá, hogy ha meghallotta, rámondja-e — nem úgy lesz az.

Hanem Katicza egészen másképp kezdte a beszédet a két legényhez.

Juj! milyen frissnek érzem magam attól a patak viztől, úgy szeretnék egyet

Ez az osztály csak úgy segíthetne a maga baján, ha tömörülne, szervezkedne. Sajnosan nélkülözzük azonban a magántisztviselőknél az összetartozandóság érzetét, csak a maguk bajával törődnek, az összeség baja őket nem érdekli. Pedig ők csak összetartással, erős szeretettel tudnának eredményt elérni.

Segíts magadon az Isten is megsegít!

A kivándorlás szabályozása. A képviselőház közigazgatási bizottsága és az igazságügyi bizottság benyújtotta jelentését a kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslatról. A két bizottság számos módosítást tett a javaslaton. Különösen a kivándorlási ügynökökről szóló szakaszokon változtattak lényegesen. Egyik legfontosabb módosítás ez irányban az, hogy a kivándorlási vállalkozó csak magyar állampolgár lehet, aki feddhetlen előéletű és semmi tekintetben erkölcsi kifogás alá nem esik. A leánykereskedés megszorítását célozza mindkét bizottságnak az a módosítása a 2. § cz. pontján, mely szerint nem vándorolhatnak ki kiskorú személyek.

HIREK.

— Esküdtszéki elnök kirendelés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke az esküdtbírósgokról szóló 1897 évi XXXIII. t. czikk 2. §-a alapján, az 1903. év tártamára a nagyikindai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósg elnökéül. **K e m é n y** Frigyes kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót, helyettesévé pedig **O r o s z** Pál kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Varsányi Erzsébet okleveles tanítónőt a törökbecsei állami elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte.

birkozni, — nos, mit csinálnak, miről beszélgetnek kietek, — szép az idő, — hát a rigónk nem füttyül?

Dehogyan nem, — válaszolt Jancsi szökhöz jutva, — épen most ebben a minutumban hagyta el, bizonyosan möglátott téged.

No ugyan, — hátha a rigó rám néz, ő is úgy megnémul, mint kietők itten, — felelt vidáman a lány s kacagása szótagonként messze visszhangzott a csendes sötét erdő mélyéből.

A két legény egymásra nézett hosszasan, de némán, mintha kérdenék egymástól; hát miért nem beszélsz?

Hanem újra a leány fogta fel a szót s élénken a kettőjük közé lépve kérdezte tőlük:

Látták-e kietők ma azt a vén csunya férget, mely tegnap a legkedvesebb bárányomat összetépte. Oh, hogy sajnáltam az ártatlant, hogy mögkeserőgtem érte, még most is könnyes lősz a szemöm, ha fájdalommal rá gondolok. De szeretném is én azt, a ki bosszút állana azon a vadon.

Isten úgy se' úgy megszeretném, hogy — hogy tán még felesége is lönnék.

Aztán erre a gondolatra már nem csinált olyan bus arcot, elszállt a felhő arcáról s kiderült, mint a felettük ragyogó csillagos ég, — újra elkezdett esengő en kacagni annyira, hogy a közelében szundikáló kolompóra juh kíváncsian felütötte szögletes fejét, megkondította nyakán lógó kolompját s mint valami harang két három ütéssel rámondta, úgy — úgy — úgy.

A Jancsi szeme összevillant a Sándoréval. Mintha Jancsi szeme villanásából

— Halálhírek. **G e o r g i e v i c h** Sándor nyug. kir. járásbíró. a Ferencz József rend lovagja december hó 4-én 70 éves korában Török-Kanizsán elhunyt. Temegetése nagy részvét mellett ment végbe.

R z i h a Károly zombolyai gyógyszerész hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. Holtestét Zombolyára szállították, hol családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— Megfagyott szerelmesek. Szomorú eset történt — mint írják — vasárnap este Brestovác községben. Milivoj szerb legény szerelmes volt Bozsits Stéva duszgázdag ember leányába. A leány viszonozta a szerelmet, de a szülei hallani sem akartak a legényről, akinek mindössze az volt a hibája, hogy szegény volt. Lukies, miután látta, hogy szerelmese szüleit nem tudja engedékenységre bírni, a leányt rábirta, hogy szökjék meg vele. Vasárnap délután kölcsön kért egy kocsit és két lovat s este, amikor besötétedett, Bozsissék közelébe hajtattak. A leány már várt a legényre s amikor a kocsival megérkezett, fölugrott a kocsira s aztán elvágatott. Utjuk a szállások közé vezetett. Az volt a tervük, hogy egy ismerősük szállásán meghúzódnak egy pár napig s azután visszajönnek. Amint a faluból kiértek, a nagy havazásban eltévedtették az utat s a sötétségben belefordultak egy mély árokba. A legény és a leány a kocsi alá kerültek, ahonnan nem tudtak kiszabadulni. Másnap reggel a leány szülei a szökevények keresésére indultak. Hosszas kutatás után meg is találták őket, de már akkor mind a kettő megfagyott. A kocsit és a lovakat majdnem teljesen befődte már a hó, mikor rájuk találtak. A szerencsétleneket bevitték egy közeli szállásra, ahol megkísérelték, hogy életre keltsék őket, de minden kísérlet hiábavalónak bizonyult.

— Rejtélyes esett. Titokzatos gyermek eltűnéséről értesítik lapunkat Mokrin községből. Bokity Gyuka odaváló fiatal özvegy asszony, ugyanis, f. évi március hó elején született és Zorka nevű gyermekét a „főherkeszeri“ országos lelencház egylet temesvári fiók intézetében helyezte el. A napokban az anya megakart látogatni a lelencházban a kis gyermekét, de legnagyobb meglepetésére ot-

zárta, Előre megfontolt s kigondolt terve szerint akart megküzdeni vele, hogy elnyerje jutalmul a Katicza kezét, hogy megmutassa annak az örökké nevető leánykának, kész megküzdeni a legfélme-

sebb fenevaddal, csak hogy egy mosolyát, egy hálás pillantását, egy jó szavát kiderdemelje.

Aztán ott várva, ülve ábrándozott ő is egy völgyről, melynek ölében van egy patak, patak partján lombos fa alatt egy vesszőből font pasztor kunyhó s a kunyhónak két szerelmes lakója, ő és Katicza. S ez a gondolat úgy-úgy megregettette elszánt lelkét, úgy megnyitotta elszánt arcvonásait s a szeméből elő osalta a boldogság sugárzó tűzét.

Egyszerre egy ordítás verte fel az ábrándozásából. Sok ember vérért megfagyasztotta volna ez az ordítás. Hogy is ne, hisz lélekben megjelent kedvese helyett, egy utált bész állat vetette rá átkozott pillantását. Hanem a Jancsi talpra ugrott s eszel köszönte, „Isten hozott“ s várta mi történik? Leste minden mozdulatát, az pedig nyugodtan, mintha biztos tudatában volna annak, hogy ő az erősebb, — közeledett fogcsattogtatva. Mikor megállott egy néhány lépésre, János nem várta be ugrását, ő ugrott előre s olyan ütést mért szeme közé, hogy a farkas pillanatra elszédülve hátrátántorodott s a János lábára szökött a vad sötét vére. Hanem az ütés, a mily biztosnak látszott s a mily erős volt, épen olyan szerencsétlen, mert a kampó nyele eltörött s a vasas vége messzi elpattant Jánostól. — Idő nem volt,

azt lehetett volna kiolvasni „Holnap meglátjuk, kinek lesz oda át a hegy más oldalán zöldfaleveles kunyhója.“

A Sándor szeme meg mintha épen azt mondta volna, „No te pipaszár, majd meglátjuk, ki birkozik meg a farkassal, s mintha hozzá tette volna, úgy-e igazat mondottam, mert enyim lesz Katicza, mert hogy hát én ütöm le a farkast, s a botját épen olyan formán keringette a friss levegőben, mintha az ugrásra kész farkasra csapna le.“

Vajjon melyik lesz a győztes, az e a melyik testileg oly erős, vagy az melyiknek szívében erősebb az érzélem?

Nem soká kellett keresni azt a pusztító vén ordást.

Sándor mindjárt másnap találkozott vele. Ráismert, hogy ez volna az a minek bőréért a Katicza keze jár cserébe. Hanem hiába volt oly termetes, oly bikaölő ereje a mivel fákat csavarhatot ki, nem volt annyi ereje, bátorsága még sem, hogy meg merje támadni, a mely egyenlőtlen harcából ki tudja melyik került volna ki győztesen? Több volna benne a számítás, mint a mily nagy az erő. Minek áldozza esetleg fel az életét, így számított, hisz azt az állatot más is keresi. Aztán lehet ám győztes az is, a ki nem is küzd.

S ez a lelketlen számítása le is vált. János egész nap a legveszedelmesebb helyen legeltette gondör szőrü selymes juhait. Erősen várta s óhajtott, hogy találkozzon azzal a fenevaddal, melg oly nagy szomorúságot hozt a Katicza ar-

tan erről értesítették, hogy a kis leánykát még f. évi március hó 28 án állítólag az anyja az intézetből kivette. A rejtélyes gyermek eltűnési ügyben az anya följelentésére a vizsgálatot megindították.

— Tűz Bogáros községben — mint onnan értesítik lapunkat — károm gazdának pusztította el a tűz a házat és az egész téli-szalma és takarmány készletét. A tüzet, mely már óriási mörveket kezdett ölteni — csak nagy nehezen tudták lokalizálni. A kár, melyet a három gazda szenvedett — 20,000 koronát teszen.

— Meghullott román bankalapítás. Annak idején többször megirtuk, hogy Nagyszentmiklóson, hol eddig teljes béke volt a nemzetiségek között, a románok mozgalmat indítottak egy nemzetiségi bank felállítására. A mozgalom élén dr. Opereán Nesztor ügyvéd állott. A kibocsájtott felhívásokra 60.000 korona aláírás érkezett. A bankalapítók keveselték ezt az összeget, mert már korábban elhatározták, hogy csak akkor alapítják meg a pénztézetet, ha 200.000 korona tőke összegyűl. Másodszor is a román közönséghez folyamodtak tehát, de újabb aláírók nem érkeztek. A bankalapítók e csufos kudarc látára minden további mozgalmat megszüntettek. A bankalapítók kudarcuk óta nemcsak a magyarokat szidják, hanem az oláhok is, a kiket közönyösséggel vádolnak.

— Furfangos csaló asszony. A napokban történt, hogy Spiegl József hentes mester címére 10 kílgramm szalámi érkezett a postán. — Spiegl a szalámi elhozatalát egy fiúra bízta, ki el is ment a postára és a szállító levél ellenében megkapta a 10 kílgramos csomagot a szalámmal. Amint a fiú a postaépületből kilépett, egy asszony megszólította. Fiacskám, neked nehéz lesz ezt a nagy csomagot vinni, add ide, majd segíték neked egy darabon vinni a csomagot. — A fiúcska gyanutlanul oda adja az ismeretlen, jó szívű asszonynak a csomagot, aki azt Buchmann Károly kereskedő üzletéig el is vitte. Amint azonban oda értek, az ismeretlen asszony a fiúcskát beküldötte a boltba, venne egy narancsot, majd addig vár reá.

Alig lépett a fiú a bolti helyiségbe, az asszony a 10 kíl szalámmal odébb állott. A mikor a fiú a boltból kijött, se a jó asszonyt, se a szalámit nem találta már. — Az ismeretlen filantróp természetű asszony kilétét nem sikerült megtudni.

szára, Előre megfontolt s kigondolt terve szerint akart megküzdeni vele, hogy elnyerje jutalmul a Katicza kezét, hogy megmutassa annak az örökké nevető leánykának, kész megküzdeni a legfélme-

sebb fenevaddal, csak hogy egy mosolyát, egy hálás pillantását, egy jó szavát kiderdemelje.

Aztán ott várva, ülve ábrándozott ő is egy völgyről, melynek ölében van egy patak, patak partján lombos fa alatt egy vesszőből font pasztor kunyhó s a kunyhónak két szerelmes lakója, ő és Katicza. S ez a gondolat úgy-úgy megregettette elszánt lelkét, úgy megnyitotta elszánt arcvonásait s a szeméből elő osalta a boldogság sugárzó tűzét.

Egyszerre egy ordítás verte fel az ábrándozásából. Sok ember vérért megfagyasztotta volna ez az ordítás. Hogy is ne, hisz lélekben megjelent kedvese helyett, egy utált bész állat vetette rá átkozott pillantását. Hanem a Jancsi talpra ugrott s eszel köszönte, „Isten hozott“ s várta mi történik? Leste minden mozdulatát, az pedig nyugodtan, mintha biztos tudatában volna annak, hogy ő az erősebb, — közeledett fogcsattogtatva. Mikor megállott egy néhány lépésre, János nem várta be ugrását, ő ugrott előre s olyan ütést mért szeme közé, hogy a farkas pillanatra elszédülve hátrátántorodott s a János lábára szökött a vad sötét vére. Hanem az ütés, a mily biztosnak látszott s a mily erős volt, épen olyan szerencsétlen, mert a kampó nyele eltörött s a vasas vége messzi elpattant Jánostól. — Idő nem volt,

— **A borhamisítási főljelentések.** Széll Kálmán belügyminiszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondta, hogy a borhamisítási ügyben a főljelentés jóhiszeműleg történik, panaszos fölmentése esetén a vizsgálati költségek a földmivelési tárca terhére esnek.

— **Korn Arthur szereplése Németországban.** Az Alldentscher Verband választmányának legutóbb megtartott ülésén Korn Arthur, a Magyarországból kiutasított német lapszerkesztő is megjelent. Az ülés a németek mozgalmát Magyarországon beható megbeszélés tárgyává tette. Korn Arthur kijelentette, hogy ámbár a magyar sovíniszták az ő megjelenésében ezen a gyűlésen bizonyítékát fogják látni annak, hogy a bánási németek mozgalmát az egyesüleiből szították, tény, hogy ő, amíg Magyarországon élt, az egyesülettel semmi összeköttetésben nem állt. A bánási svábok jó magyar állampolgárok és pontos adófizetők, de a német nyelvhez és erkölcsökhöz ragaszkodnak és németek maradnak. Boható vita után határozati javaslatot fogadtak el, mely azt az állítást, hogy a bánási németek mozgalmát az Alldentscher Verband idézte elő, rágalomnak mondja, de kijelenti, hogy az egyet kötelezőnek tartja azt, hogy a németek üdözését Magyarországon tőle telhetőleg megakadályozza.

— **Torontálmagyel tüzoltó szövetség.** Torontál vármegye tüzoltó szövetsége 1903. évi január hó 18-án d. e. 10 órai kezdettel Nagybecskerekben az ottani tüzoltó-egylet laktanyájában Rónay Jenő elnökle alatt közgyűlést tart, a közgyűlés tárgyai: 1. A pénzügyminiszteriumnak 1002. évi november hó 24-én 117.773. sz. a. kelt rendelete a szövetségi alapszabálymódosításra nézve. 2. Tisztújítás, melyen választásra kerül: az elnök, két alelnök, két titkár, egy ügyész, egy pénztáros és a vizfelügyelők (14 vagy 16.) Netáni indítványok.

— **Olvashatlan irás a hivatalokban.** A közigazgatás egyszerűsítésére alkotott törvényekben s kibocsátott végrehajtási rendeletekben, az új ügyviteli szabályzatban a sok többszörösítés mellett van egyszerűsítés is; arról a sok olvashatatlan fogalmazványról, melyet egyik másik referens ur ró papírra, csudálatos módon megfeledeztek. Ez nehezíti meg igazán a munkát.

hogy az eltörött, erősebb végét felvegye, juhász kését vette elő s úgy rohan az állatra. Az már várta őt s szörnyű bírok keletkezett. A juhok mint szét futottak, elől a kolompus, utána a többi.

Végre is a János szenvedélye győzött, minden erejét összeszedve megfojtotta a farkast, — Hanem a győzelem csak látszólagos volt, mert a farkas életveszélyesen találta átharapni a János nyakát, úgy hogy eszméletlenül maradt a farkasra dőlve.

Nyája szomoruan kolompolva, árván, gazdája nélkül került haza s mikor a hajnali csillag felragyogása sem találta a pattogó tűz mellett a kunyhó közelében, keresésére indáltak, a gazda, Sándor és a Katicza. Nehány lépésre találták meg a borzasztó küzdelem szinterétől. Hazafelé indult a farkassal hátán s ereje elhagyta, a vérzés elvette erejét, elesett, ott maradt. Haza vitték félhalva. Katicza siratta, ápolta, siratás közbe panaszolta lelkiismerete furdalását, mert hát, hogy ő az oka ennek a szomorú esetnek.

Szegény Jancsi mégis meg volt elégedve s mit látott, neki elég volt, hogy Katicza ápoló keze simogatta lázas homlokát s elbeszélgetett vele valami pásztor kunyhóról ott a tulsó völgy ölén, meg valami új lakóról s azok nyájáról. Pár napra meghalt. A párba j áldozata ő lett, az ő szelid, ábrándos, elszánt lelke.

Sándor számítása beütött. Elvette Katiczát s új erdei fészket raktak kettőjük számára a hegy másik vadvirágos oldalán.

Ime egy paraszt neme az amerikai párba jnak.

Az a szerencsétlen rabszolga, a ki jobb kenyér híjával a közigazgatási hivatalok irodájában másolgatja a határozatokat: valóságos küzdelmet folytat egy-egy olvashatatlan határozattal, míg végre hosszás gyötrelm és vergődés után lemásolgatja. Próbáljon csak valaki szót emelni az ilyen macskavakarás ellen. No még csak az kellene a hivatalokban uralkodó kaszárnya rend mellett. Mindjárt kiesavarnák az illető szájából a kenyeret. Manapság már a főlebbvalók ellen igazat mondani se szabad. Aki elég vakmerő ezt megeselekedni, annak betörök a feje. Igen üdvös lenne, ha a belügyi kormány erre is kiterjesztené figyelmét.

— **Köztudomásu,** hogy köhözés, rekedtség és elnyálkásodásnál elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-féle Mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rejtják és kitünő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogueriában. Doboza 1 K. és 2 korona. (Próbadohoz 50 fillér.) Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Bpest, VI. Váci körút 17.

IRODALOM. SAJTO. MUVÉSZET.

Bársony Istvántól a magyar természet csodálatosan finnom tolu költőjétől új könyv jelent meg. Címe: „A róna és az erdő,” Gyöuyörü diszmű, amelyet úgy a kiállítás, mint a tartalma a magyar könyvirodalom maradandó bésü legromekobb munkái közé emel. — A könyvhöz mellékletképpen csatol tíz színnyomatu, művészi képet Feszty Árpád és Olgyay Ferenc alkották — A szöveget pedig Bársony István írta. Az a Bársony István, akinek a neve a mai magyar irodalomban már valóságos program. Hisz nincs ma senki más, aki a magyar földről, a magyar természetről oly határtalan ragaszkodással, annyi igazsággal, a közvetlen tapasztalatokból folyó bensőséggel, oly tökéletes megfigyeléssel, s annyi költői hangulattal írta, mint ez az elsőrangú írónk, aki mintha ezer szemmel látná a természet csodaszépségeit, amelyekről árnyalatokban és színezésben véghetetlenül gazdag nyelven zengi változatos és kifogyhatatlan költői himnuszát. Kellemesebb, megnyugtatóbb, édes hangulatokba ringatásra alkalmasabb nemesebb izléssel megirt s e mellett tanulságosabb könyvet nem kívánhatnának a művelt közönségnek, mint Bársony István e legújabb remekművét. A pompás diszmű a Pallas kiadásában jelent meg a legfényesebb igényeket is kielégítő kiállításban, úgy, hogy karácsonyi ajándéknak nem is képzelhető megfelelőbb munka. Bolti ára diszkótésben 12 korona. Kapható Endrényi Imre könyvkereskedésében.

Közigazdaság.

Lóheremag (Vöröshere). Ma már a külföldi fogyasztó piacok is belátják, hogy Európának igen gyenge termése volt és különösen a németországi jelentések hatnak nyomasztólag mindazokra, kik arra számítottak, hogy szükségletüket olesó árak mellett fogják fedezni.

Ezen hírek szerint Oroszországnak oly rossz termése volt, hogy az oltani (orosz) eladók csak nagy pénzáldozatok révén bírják magukat elvállalt kötelezettségeik alul felmenteni. Cseh Morvaországban és Sziléziának szintén rossz termése volt, míg Anglia és Galiezia termése tökéletesen meghusult, miért is ezen országok

kivitelre szorulnak. Németország némely vidékein azt hitték, hogy az ottani termés ki fogja elégíteni a helyi fogyasztás igényeit, de csalódtak, mert mindjárt bebizonyult, hogy a maghozam esekélysege következtében a további eséplés nem fizette ki magát.

Luczernamag. Az üzlet nem akar élénkebbé válni. Franciaország még mindig gyenge minőségű árút kínál, mely a nagy szemű szép színű luczernával szemben nem állja meg a versenyt Olaszország állandó árak mellett nagy mennyiségeket ajánl és a lefolyt héten a budapesti piacon 400—500 zsákot forgalmaznak. **Muhar.** Az üzlet nehézkösen mozog, mert a termelők oly magas árakat követelnek, melyek nem állanak irányban a termés mennyiségével megfelelő árak mellett ezen magtól is élénk forgalom fejlődhetne. Bükköny zabmentes árut még mindig keresnek. **Takarmányrépamag** külföldi áruból körülbelül a tavalyi árak mellett már nagyobb mennyiséget helyeznek el az itteni piacon **Baltaczim és fümagvak** változatlanok.

Jegyzések nyersáruért 50 gkgént Budapestben.

Vöröshere	66—74 kor.
Luczerna	58—60 "
Muharmag	8 ¹ / ₂ —9 ¹ / ₂ "
Baltaczim	14—15 "

Felolős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

Hirdetések.

A

Kiadói-Nyomdában

jó házból való két
fiu tanonczul
azonnal felvétetik.



Van szerencsém t. ez. becses tudomására hozni, hogy **táncziskolám a Nemzeti szállodába áthelyeztem,** és ottan f. hó 14-én, az az Vasárnap az első **tánczfolyam** befejezéséül egy

Záró vizsgát

rendezek, mely alkalommal a legszébb hölgy, a legjobb táncosnő és egy a jelenlevők közül kihuzott neve —ajándék tárgyakat nyernek.

A II-ik ciklus e hó 20-án veszi kezdetét.

Tisztelettel
Landau Lázár
okl. táncztanító.



Szülőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ára 90-100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és esemegelajokból, tajfiszta, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember de semmi-féle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsoszállhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útvetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékoztatást szívesen tételezünk. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezet, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdeklődés áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Ermelléki Első Szülőoltvány-Telep, Nagykágya u. p. Székelyhid.



Kis hirdetések

felvételnek e lap

Kiadóhivatalában

Állást keresők, munkaadók, vevők és eladók, bérlők és bérbeadók és mindazok, akik a nagyközönség köréből keresik az érdekelt feleket, hirdessenek a

„Torontali Közlöny“

„Kis hirdetések“

rovatában.

A kis hirdetések rovatában s minden szó egyszeri beiktatása 2 fillért vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül.

Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát.

A „Torontali Közlöny“

Kiadóhivatala Népkert utca



Oleó árak!

Női- és férfi divatárú üzlet a



-hez
Ferencz-József-tér a
Pacsu-féle házban.

Nagy karácsonyi bazar.

Női- és férfi divatárú üzlet a



-hez
Ferencz-József-tér
Pacsu-féle házban.

A „Karácsony“ eljövételének alkalmából felhívom városunk és környékünk n. é. vevőközönségének becses figyelmét az üzlethelyiségemben felállított s dúsan felszerelt

Karácsonyi Bazár

szíves megtekintésére, hol az alább megnevezett tárgyak gazdag kiállítása látható u. m.:

Játéktárgyak, társasjátékok, divatos bőrárúk, luxus tárgyak, japáni faldiszitmények, salon- és pipázó asztalok, faliképek, arczképek és képeslevelezőlapok, albumok és album állványok, diszapróságok, asztali díszek és girandolok chinaezüstből és nikkelből, továbbá a legnagyobb választék tréfás tárgyakból stb. stb.

BABÁK

a legkülönbözőbb nagyságban, kivételben és árban.

KÉZIMUNKÁK

megkezdve, előrajzolva a szükséges hozzávalókkal.

Szíves megtekintésre ajánlom dúsan felszerelt kötött téli áruimat, valamint a legjobb minőségű sárczipők, esőernyők, botok valamint uri- és női ingek, gallér, kézelő, nyakkendő, zsebkendő, keztyű raktáromat, mely áruk mind a legkitünőbb minőségűek és a legújabb divat szerint előállítva és oleó, szolid árakban kaphatók.

Férfi kalapok Pies-féle kalapspecialistások.

Kitünő és a mai modern igényeknek teljesen megfelelő minden e nembe vágó áruimat mindenkinek a legjobban merem ajánlani. Szolid, pontos, minden igényeket kielégítő előzékeny kiszolgálás biztosítva.

Női- és férfi divatárú üzlet a

„Fecskéhez“
Ferencz-József-tér a
Pacsu-féle házban.

maradtam kiváló tisztelettel

Ernst József.

Női- és férfi divatárú üzlet a

„Fecskéhez“
Ferencz-József-tér a
Pacsu-féle házban.

Oleó árak!

Alapítatott 1832 ben.

Mindenütt kapható.

FERNOLENDT

Fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Cremje világos cipőkhöz a legszebb fényt adják a cipőnek és tartóssá teszik a bőrt. Sárga vagy barna bőrből készült foltos, használt cipők a „Lyosin“ remekfénymáz használata következtében új színüket visszanyerik. Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse 21.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci körút 17.

Éljen!



Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ: Nagy Kikindán: Radulovits N., Erős Aladár, Rogátsy Kálmán, Neumann Ferencz gyógyszertárakban. Csatádon: Bierbaum Gyula gyógyszertárában. Német Csanádon: Dermla Róbert gyógyszertárában. Török-Kanizsán: Bagary Géza gyógyszertárában. Zombolyán: Dr. Botos Kornél, Holz Mátyás gyógyszertárakban.